

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Voi sunteți lumina lumii...

În aceasta Duminică sărbătorim noi amintirea sfinților Părinți ai sinodului al VII-lea ecumenic, care s'a ținut la Nicea. Din aceasta ocazie se citește la sf. Liturghie Evanghelia dela Matei (V, 14), directiva cea mai limpede ce o are de urmat fiecare creștin. „Voi sunteți lumina lumii” cum sf. părinți ai sinodului al VII-lea lumina lumii au fost, împrăștiind întunerecul din jurul învățăturilor sfinte și adevărate ale Bisericii Domnului N. Isus Hristos, așa și voi lumina lumii voastre trebuie să fiți! Fie lumea aceasta a voastră mai restrânsă sau mai largă „lumina” ei sunteți și trebuie să luminați în jurul vostru „tuturor celor din casă,” cei ce știu de voi, vă văd și celor în a căror viață aveți vre-un rol. „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri!” Faptele voastre mai ales trebuie să fie bune, pilda e cea mai clară și luminoasă învățătură! Prin conduita vieții voastre întregi puteți servi pe

deplin și într'adevăr real planurile și scopul bunului Dzeu în soarta neamului omenesc, spre binele suprem al fiecărui individ, al fiecărui suflet și spre mai mare mărire a lui Dzeu!

Luminată trebuie să fie înțelepciunea voastră care vă este dată să vă conducă și care trebuie să cadreze cu înțelepciunea lui D-zeu, Cel ce vorbește prin învățăturile sfinte și bune ale Bisericii sale adevărate, catolice — fiindcă Dzeu, Izvorul luminei, luminează supremă este!

Cel care este și rămâne conștient totdeauna în toate acțiunile sale despre rostul ce l'ar putea îndeplini tocmai prin înrâurirea covârșitoare ce o au exemplele — poate să nădăjduiască că mare se va chema în împărăția cerurilor. Și nimic nu poate înlocui ajungerea acestui țel al sufletului credincios — fericirea veșnică în împărăția cerească peste pacea și bucuria de întotdeauna ce o sălășluiește Bunul D-zeu în fiecare conștiință împăcată, liniștită și mândră că și-a făcut datoria, a făcut numai bine și prin aceasta a învățat

și pe alții tot numai bine! Bucurați-vă voi acești rari oameni cari puteți spune că ați învățat așa pe oameni — „plata voastră multă este la ceruri.

Red.

Assisi și Padova

Aci am ingenunchiat tremurând de emoție lângă mormântul celui mai fericit sărac sau celui mai sărac fericit. E un mormânt tare, din stâncă, până peste hotarele simplității omenești, cum a fost și viața lui Sf. Francisc de Assisi. Am văzut rasa lui, care e neînchipt de petecită și ruptă și piatra, care a fost perna sa. Am văzut chilia lui, trandafirii ruginiți ai lui și m'a pătruns și ne-a pătruns pe toți.

Am văzut Porciuncula lui și am văzut infirmeria veche, — azi capelă — unde el a murit pe piatra goală. Am văzut împrejmuirea fermecătoare, iubită și cântată spre mărirea lui Dumnezeu așa de sincer și răpitor — ca exprimarea dragos-

tei lui nețărnută cătră Isus — de poetul sfânt, care numai față de sine însuși eră sever, față de alții duios, iubitor și nemărginit de înțelegător — cum îl arată frescurile înduioșătoare ale lui Giotto — și în natură copil, — că se pot numi cântecele lui de întâia licărire a poeziei Renașterii. Și sufletul lui Assisi ne-a fermecat și ne-am simțit cumva schimbați, plini de intenții bune, mai fericiți, mai duioși, mai oameni.

Și ne-am rugat: Sfinte Francisc ajută-ne să ne deslipim de praful pământului. Ajută-ne să ne îndestulim cu puțin. Tu, care oamenii, pasările cerului și animalele pădurilor, pomii și florile multicolore le-ai numit și considerat de frați și surorile tate, varsă și în inima noastră iubirea adevărată, ca toți oamenii să ne fie frați, uniți prin moștenirea ce ne așteaptă și în loc de plăcerile complicate și istovitoare ale lumii să ne recreăm în natură și să înțelegem vorba animalelor: *Nu fi mai rău decât mine, și șoapta florilor: Dumnezeu ne-a creat și pe mine și pe tine. Și aceasta înțelegere să ne fie cea mai mare plăcere.*

Tu, care l-ai iubit pe Isus cu iubire înflăcărată și pururea arzătoare. ajută-ne, ca și noi să simțim față de El dragoste curată, adâncă și arzătoare — nu care merită El, o! nu, căci nici un sentiment omenesc nu poate să ajungă iubirea Lui, dar dragoste, la care este capabilă firea omenească în avântul ei cel mai înalt, care să ne facă să uităm lumea

cu suferințele și ispitele ei. Și toate se vor îndrepta . . .

Alaltă ieri m'am rugat, cu respirația oprită de senimentele și cererile multe, la un alt mormânt, la mormântul sfântului din Padova, al Sfântului Anton. Recunoștința celor ajutați a făcut un tezaur din mormântul lui, tezaur care pe lângă tot aurul său nu e vrednic de valoarea numai de Dumnezeu prețuită în destul a faptelor Sfântului Anton.

Și ne-am simțit în strălucirea mare așa de săraci, așa de lipsiți de bunurile pământești și mai ales de cele sufletești! Am văzut limba Sf. Anton, care a vestit numai adevărul suprem și a lăudat numai pe Dumnezeu și ne-am simțit limba amară de multe minciuni și vorbe grele! Dar am simțit și aceea, că oricât de săraci am fi, avem un protector zelos, înaintea Domnului, un protector, care nu ne părăsește și care nu cere altceva în schimbul serviciilor sale, decât să rupem florile ascunse în inima noastră, ale milei și transformate în bucăți de pâine să le dăm nenorociților săraci și o cerere mi s'a părut mai importantă decât cealaltă.

N'am știut ce să-i cerem mai înainte: scăparea noastră din vreun neajuns material ori sănătatea noastră ori a unei persoane dragi, ori îndreptarea unei ființe strâns legată de noi prin puterea sentimentului, care rătăcește în întuneric și în păcat; ori încoronarea cu succes a râvnelor noastre?

Ni s'a oprit respirația de teamă, că în scurtul timp care ne stă la dispoziție nu vom putea cere destul sau pătrunși de importanța momentului, vom uita ceva.

Și atunci am spus: Sfinte Anton, patronul proletarilor, fie acest proletarism pe teren material, fie pe cel spiritual, tu știi ce am cerut eu dela Dumnezeu prin intervenția ta. Acum nu le pot toate înșira. Te rog, ajută-mă. Tu, care ai primit dela Isus și dela sf. Fecioară atâtea haruri, roagă-te și pentru mine. Desleagă problema vieții mele. Eu mă încred în tine. Fă cu ea ce vrei și va fi bine.

Assisi, 1 Oct. 1933.

Dr. Irina Berinde.

„Munciți puțin și rău!”

Trenul își încetinează mersul: intră în gară. E o noapte caldă, încărcată de miresele amețitoare ale câmpiilor. Negurile de ploaie le țin greoaie la pământ, învăluind ființe și lucruri.

Deodată izbucnesc cântări în jurul trenului, suie scările, pătrund culoarele, compartimentele . . . Cântări patriotice . . . și zeci de tineri inundă vagoanele, care înstăpânindu-se pe locurile libere, care rămânând în picioare, înghemuiți, răsâmându-se de umerii altora, atingând plafondul cu capul. Râd, cântă, chiuesc, se strigă unii pe alții, se împing, se îmbrățișează . . .

Încă o cântare războinică . . și trenul pleacă. Sunt tineri studenți cari se întorc dela un congres. Mulți poartă cocarda albastră. Unii parcă sunt încă pe tribună, repetă încântați fraze incendiare, hitleriste, propun soluții „la marele probleme ale țării,” apoi își restoarnă capul visători pe spatarele canapelei . . . și cu o față beată își amintesc de ultima masă luată în splendidul conac al marelui X, evocând ce-au văzut în salele-muzee. Concluzia: „da, o căsătorie cu fata unui asemenea om, măi înțeleg și eu!” Și tânărul rămâne răpit de visul unei ascensiuni repezi. Mai târziu își aduc aminte cu părere de rău că voind să viziteze o mănăstire — călugării erau tocmai la masă — n'au fost primiți imediat ci li s'a fixat ora în care călugărul pentru serviciul vizitatorilor putea să-i conducă. „Cum, să nu se deranjeze ei imediat pentru dânsii?” Ei sunt departe de a gândi că în mănăstire se lucrează, se gândește, că acolo e un plan de activitate, un punct unitar căruia i se supune totul . . . „Auzi, să nu se deranjeze imediat pentru dânsii! Ipocriții!” Apoi tac. Însă fără veste o voce detună hotărît: „Femeea, femeea”. . . Și toți ca electrizați reiau refremul, apoi cântecul, ritmându-l cu bătăi din picioare, cu ciocănit de bastoane. Și tot felul de cântece erotice nebănuite și neașteptate, ondulând ca niște reptile încing tot vagonul fără sfială, neținând seama de cei câți-va călători și călătore mai în vârstă ce se

aflau acolo. Privirile câtorva se opresc asupra unei fetițe de școală care se găsia lângă bunică-sa cu părul alb. Cei mai de-aproape simt imediat datoria să-i facă complimente care de care mai turburătoare. Li se atrage atențiunea că e o fată de școală; această remarcă îi lasă nepăsători. Fetița cu un spirit de flirt ne-așteptat se lasă în voia conversației fluturatică.. Bunica se frământă, nu știe ce să facă, e evreică... și cântările agresive dela început au spăimântat-o. Unul din tineri propune fetei că la o gară mare la care trenul trebuie să se schimbe, în ceasul de așteptare, să meargă cu dânsul la plimbare. Mai târziu altul cu panglica albăstră la butonieră îi schițează un proiect de căsătorie și descrie fetiței mirajul unei călătorii peste hotare. Ca o garanție tânărul ar fi voit să obție o sărutare. Fetița e gata, dar biata bunică, cu piciorul umflat, martirizat de durere se aruncă dintr'odată ca un paravan între ei. Din fericire iată și gara care trebuia să-i împrăștie pe toți.

* *

Ca la toate ale noastre, și asupra domeniului sufletesc al fineretului se poate aplica cuvintele neprețuitului prietin al Românilor, abatele Zavoral: „muncii puțin și rău!” Și nu mă gândesc la altceva decât la debandada din tren, la lipsa de coesiune sufletească, la o atitudine hotărîtă și demnă a sufletului tineresc în fața vieții. (Firește că sunt și excepții.) Dar cece am văzut nu s'ar fi

produs, dacă sufletele acestea ar fi fost supuse unei frământări puternice și statornice din partea familiei, bisericii și școlii. „Munca a fost puțină și rea.” Un ideal care să instruiască și să supuiie toate forțele sufletești lipsea.

Ochii tânărului n'au fost chemați în sus. Instinctele au rămas tumultuoase, sălbatice și primitive, ca o forță porunciitoare.

Inteligența nu știe să recunoască, să discerne ce e bun de ce e rău, ce e demn de ce nu e demn, nu e în stare să-și asocieze voința în urmărirea tenace a ceea ce trebuie, cece de altfel nu se obține decât în urma unei ucenicii îndelungate și obscure.

Lupta întru formarea unui „eu” superior, după voința dumnezească, e mare, adâncă și de o lungă durată, dacă nu și de o viață întreagă. E cu atât mai grea cu cât individul vine cu o moștenire în lume, cu o moștenire întunecată.

Deci ispitele vor fi mi puternice, mai greu de răpus, patimile mai greu de domolit căci mai întărite-s rădăcinile dela o generație la alta.

Cu un suflet așa de debil, cu o dispoziție ușoară de a păcătui, trăind într'un mediu frivol, tolerant dacă nu criminal, izbânda va fi greu de obținut. Dar ce nu face voința?

Octavia Corodeanu.

Un caz ciudat ne povestește un domn învățător, directorul unei școale mari din Sighet. Dlui cu familia sa a mers într'un sat pentru vizitarea rudeniilor sale. Cum în ziua aceea a fost sărbătoare, trecând în fața Bisericii, cu toții au intrat acolo. Dlui învățător i s'a părut prea lung serviciul divin și a eșit din biserică. De departe a zărit un porc apropiindu-se în goană mare către biserică. Cum Dlui nu era prea tare în cele de ale credinței, și-a și imaginat: cum va intra porcul în aceea goană sălbatecă în biserică, cum va răsturna măsuța cu crucea, cum va intra în altar și apoi cum doamna preteasă, părintele și alții se vor consterna și cum se vor agita scoțând porcul din biserică. Of, cât

de ridicol va fi! Inșă s'a întâmplat altfel. Porcul în pragul bisericii s'a oprit brusc și s'a așezat pe picioarele din'napoi, iar cu cele dinainte făce semne, cari sămănu mult cu semnul crucei. Și Dl. învăță-

tor a înțeles. I s'a făcut rău și l'au găsit răzâmat de un pom, aproape țapân.

Sf. Francisc de Assisi a înțeles graiul dobitoacelor: — „Să nu fiți mai răi decât noi,“ — să înțelegem și noi.

Oficiul vicarial gr. cat. rom. Sighet.

No. 314—1933.

Cătră Ven. Cler din vicariat.

Se atrage atențiunea Veneratului Cler din Vicariat asupra itinerarului operației vizei livretelor.

Sunt invitați toți frații ca în Dumineci și sărbători să facă cunoscut credincioșilor timpul și locul vizei, dând deodată și lămuririle de lipsă cu privire la neglijarea acestei datorințe.

Sighet la 11 Octomrre 1933.

Oficiul vicarial.

Calendar săptămânal.

15 — 21 Octombrie 1933.

15. Duminica IV d. înălț. sf. Cruci Sf. M. Inchian c. Vars.
16. Luni M. Longhin Sut.
17. Marți Prof. Osie M. Angrei
18. Mercuri Ev. Luca Maria
19. Joi Prof. Ioil Băr.
20. Vineri Sf. Artemie Evor.
21. Sâmbătă C. Ilarion Socrat

